

Ρήμα - Υποκείμενο - Αντικείμενο - Κατηγορούμενο - Απρόσωπα Ρήματα



ΑΠΡΟΣΩΠΑ ΡΗΜΑΤΑ - ΑΠΡΟΣΩΠΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

Ορισμένα ρήματα χρησιμοποιούνται στο τρίτο ενικό πρόσωπο και δεν έχουν υποκείμενο πρόσωπο ή πράγμα ή αντωνυμία που να υπάρχει ή να εννοείται.

Ως υποκείμενο παίρνουν μια πρόταση, που αρχίζει με τις λέξεις να, ότι, πως (δηλ. τελική ή ειδική πρόταση).

Ρήματα που χρησιμοποιούνται σε απρόσωπη σύνταξη είναι τα: πρέπει, πρόκειται, μπορεί, συμβαίνει, γίνεται, φαίνεται, μου αρέσει, έχει, με ενοχλεί, απαγορεύεται, εννοείται, συμφέρει, ενδέχεται κτλ.

Το υποκείμενο των απρόσωπων ρημάτων είναι συνήθως μια εξαρτημένη πρόταση που εισάγεται με το να (βουλητική) και με τα ότι, πως (ειδική).

Π.χ. Συμφέρει να αγοράζουμε προϊόντα σε μεγάλες συσκευασίες

Συμφέρει (απρόσωπο ρήμα) να αγοράζουμε προϊόντα σε μεγάλες συσκευασίες (υποκείμενο)

Μια ειδική κατηγορία απρόσωπων ρημάτων που όλοι μας ξέρουμε είναι τα ρήματα που χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε τον καιρό, π.χ.

βρέχει, χιονίζει, φυσάει κτλ. Αυτά συνήθως χρησιμοποιούνται χωρίς υποκείμενο. Είναι σαν να υπάρχει το υποκείμενο στη σημασία του ρήματος.

Σήμερα βρέχει όλη μέρα. (χωρίς υποκείμενο) (βρέχει=ρίχνει βροχή).

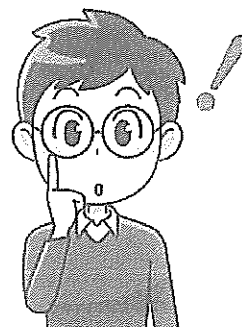
Εκτός από τα απρόσωπα ρήματα υπάρχουν και οι απρόσωπες εκφράσεις που έχουν την ίδια ακριβώς λειτουργία. Συνήθως έχουν το ρήμα είμαι + ουσιαστικό ή επίθετο

π.χ. Είναι κακό (απρόσωπη έκφραση) να κλέβουμε στο παιχνίδι. (υποκείμενο)

Δεν είναι ωραίο (απρόσωπη έκφραση) να κοροϊδεύεις τους άλλους. (υποκείμ.)

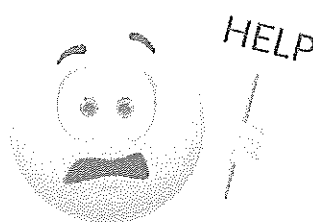
1. Σε κάθε ζευγάρι προτάσεων η μια απ' αυτές έχει απρόσωπο ρήμα. Αφού τη βρεις, υπογράμμισε το απρόσωπο ρήμα με κόκκινο και το υποκείμενό του με γαλάζιο.

- α) Ακούγεται ο θόρυβος από τα αυτοκίνητα.
Ακούγεται ότι θα πάμε εκδρομή.
- β) Φαίνεται πως δεν ήσουν σωστά προετοιμασμένος για το τεστ.
Η φωτιά φαίνεται από μακριά.
- γ) Το γεύμα άξιζε εκατό ευρώ.
Δεν άξιζε να κάνεις τον κόπο.
- δ) Αξίζει να προσπαθήσεις κι άλλο
Η ομάδα αξίζει τη νίκη.
- ε) ε) Φαίνεται πως θα χιονίσει.
Το σπίτι φαίνεται μεγάλο.
- στ) Η Μαρία φαίνεται χαρούμενη.
Φαίνεται πως δεν θα έρθει.
- ζ) Χρειάζεται να έχεις υπομονή.
Ο Κώστας χρειάζεται χρήματα.
- η) Ο καιρός φαίνεται βροχερός. (προσωπικό)
Φαίνεται ότι πέτυχε το πείραμα. (απρόσωπο)



2. Υπογράμμισε με κόκκινο χρώμα το απρόσωπο ρήμα ή την απρόσωπη έκφραση και με γαλάζιο το υποκείμενο (αν υπάρχει):

- 1. Καλό είναι να τον ακούσεις.
- 2. Δεν πρόκειται να μιλήσω σε καμιά περίπτωση.
- 3. Δε συμφέρει να γίνει όπως προτείνεις.
- 4. Φαίνεται πως δε θα ξαναγυρίσει.
- 5. Ακούστηκε πως σκοτώθηκαν πολλοί.
- 6. Κρίμα είναι να χαθεί ο άνθρωπος.
- 7. Καλό είναι να πηγαίνουμε τώρα.
- 8. Είναι ώρα να πάμε στο σχολείο.
- 9. Φαίνεται ότι χάσαμε το αεροπλάνο.
- 10. Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα έχει πολλά νησιά.
- 11. Άστραφτε όλη τη νύχτα.
- 12. Πρέπει να ασχοληθείς με τη δουλειά σου.
- 13. Συμφέρει να έχεις δικό σου σπίτι.
- 14. Υποτίθεται ότι είσαι καλός οδηγός.
- 15. Μπορεί να πάρουμε πάλι το ευρωπαϊκό.



3 Να υπογραμμίσεις τα απρόσωπα ρήματα και τις απρόσωπες φράσεις και να γράψεις ποιο είναι το υποκείμενό τους:

Στο παιχνίδι κρυφτό υπάρχουν και κανονισμοί. Δεν πρέπει να κρυφοκοιτάζει ο «φύλακας» πού κρύβονται οι άλλοι. Απαγορεύεται να μην ψάχνει ο «φύλακας» να βρει τους κρυμμένους. Επιτρέπεται να ελευθερώνει ο τελευταίος τους άλλους. Μπορεί να τρέξει ο κρυμμένος πιο γρήγορα και να γλιτώσει το «φτύσιμο» από τον φύλακα. Είναι δυνατό να τα «φυλάει» ο «φύλακας» πολλές φορές συνέχεια.

απρόσωπο ρήμα/ απρόσωπη έκφραση	υποκείμενο
1.	
2.	
3.	
4.	

4 Διάβασε το παρακάτω κείμενο με τα υπογραμμισμένα ρήματα και συμπλήρωσε τον πίνακα που ακολουθεί.

1. Ο πάνοπλος πολεμιστής ούρλιαζε και χτυπιόταν.
2. Η Ελένη διαβάζει καθημερινά γιατί θέλει να πάρει καλούς βαθμούς.
3. Έφαγα σούπα χτες το βράδυ αλλά δεν ήταν νόστιμη.
4. Δε βγήκαμε έξω γιατί έβρεχε.
5. Θεωρείται πολύ ικανός δικηγόρος .
6. Τα παιδιά κουράστηκαν αμέσως.
7. Είπαν στις ειδήσεις ότι θα χιονίσει
8. Δεν ήξερα γιατί έκλαιγε.



	Μεταβατικό	Αμετάβατο	Συνδετικό	Απρόσωπο
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				